

Oproštajno obraćanje Visokog predstavnika Wolfganga Petritscha građanima Bosne i Hercevine

23 May 2002

COMSFOR, Excellencies, Ambassadors...

It is a short farewell address and I hope you will forgive me if I switch to the local language. But please be assured that my words are not only addressed to the citizens of Bosnia and Herzegovina, but also to you – for all the extraordinary hard work you have put in during my time here. I know you will give all your support to Lord Paddy Ashdown. He is extremely fortunate in having you as colleagues, colleagues that I am proud to have worked with as part of the same team.

Želim uputiti nekoliko oproštajnih riječi vama, građanima Bosne i Hercegovine.

Tri godine koje sam proveo ovdje na funkciji Visokog predstavnika za mene su bile najveći izazov, a isto tako poseban i fascinantant period u mom životu.

Bosna i Hercegovina za mene istovremeno označava i neuspjeh i nadu modernog čovječanstva; neuspjeh, zato što mi, međunarodna zajednica, nismo na vrijeme zaustavili rat. A nadu, zato što smo na kraju ipak uradili pravu stvar i dali svoj doprinos da Bosna i Hercegovina stane na sopstvene noge.

Kada sam došao ovdje, ovaj zadatak je izgledao prevelik. Formalno i pravno gledajući, Bosna i Hercegovina je bila jedna država.

U stvarnosti, ona je bila skupina različitih nacionalnih zajednica i teritorija koje su jedna na drugu gledale sa sumjom, pa čak i sa otvorenim neprijateljstvom, nudeći malo toga vama, građanima.

Danas situacija izgleda drastično drugačije.

Bosna i Hercegovina je srasla i postala prava država; ne baš najfunkcionalnija, ali ipak država. Njeni lideri – mnogi su večeras ovdje prisutni – i vi, građani, preuzeli ste odgovornost da vašu domovinu pretvorite u pravi dom.

Želim da vam se za to zahvalim. Sva postignuća iz protekle tri godine, proboj u povratku izbjeglica, ekonomska situacija koja se polako popravlja, funkcioniranje državnih institucija, prijem BiH u Vijeće Evrope, historijski sporazum Mrakovica-Sarajevo – vi ste ti koji ste omogućili sve ovo.

A važno je napomenuti da iza svih ovih postignuća stoje obične životne priče.

Kad sam prije dva dana bio u Srebrenici slučajno sam naišao na malu aščinicu koju je nedavno otvorio bračni par povratnika u ovaj grad. Na šporetu su se kuhala tradicionalna bosanska jela – sogan dolma i šiš ćevap – dok su gosti sjedili za stolovima i pričali. Vlasnik mi je povjerio da nije lako, ali da on i njegova porodica mogu da žive od ovog posla i da su sretni što su se konačno vratili u svoj dom.

Prije tri godine, ovo bi bilo nemoguće.

Ovi susreti, kojih je bilo premalo tokom mog boravka u Bosni i Hercegovini, su ono što mi je uvijek davalo snagu da nastavim svoj posao.

Odgovornost Visokog predstavnika je da uspostavi okvir za funkcioniranje demokracije i sve moje Odluke u protekle tri godine su donesene s namjerom da pridonesu poboljšanju situacije u Bosni i Hercegovini. Međutim, neke od tih Odluka

su bile veoma teške za mene, posebno one kojima sam smjenio pojedine zvaničnike, jer i oni su ipak ljudi sa svojim životima i nadama.

Naravno, moram spomenuti i historijski sporazum Mrakovica-Sarajevo.

To je bio istinski kompromis. A kompromis će uvijek biti važan u zemlji kao što je Bosna i Hercegovina. Stalni, ponekad frustrirajući, pregovori o zajedničkoj budućnosti predstavljaju srž demokracije. Upravo radi toga, taj je Sporazum tako važan.

Prijem vaše zemlje u Vijeće Evrope prošlog mjeseca pokazuje koliko ste daleko otišli. Morate biti sigurni u jednu stvar, a to je da je vasa budućnost u Evropi.

Nema sumnje da je ostalo još ozbiljnih pitanja za mog nasljednika Paddy Ashdown-a. Međutim, vjerujem da on ima solidnu osnovu za daljnji rad i da će se moći osloniti na vašu podršku.

Cilj je jasan, put je zacrtan, a vi ste već dosta toga postigli. Možete biti ponosni na to.

A i ja mogu biti ponosan što sam prošao jedan dio puta zajedno sa vama.

To se naravno odnosi i na sve moje saradnike u OHR-u koji su mi pružili nesebičnu podršku u ove tri godine.

Hvala vam.